

2019 r.

Warszawa, dnia 01 października

**MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI**
DP-WPL.023.17.2019

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 4 marca 2019 r. znak: VII.711.1.2019.MM, dotyczące sytuacji Pani Doroty Banaszczyk (i szerzej sportowców uprawiających karate) oraz ogólnie sygnalizowanych zagadnień związanych ze statusem polskich związków sportowych, pragnę poinformować co następuje.

Na wstępie pragnę przedstawić sytuację formalno-prawną jaka ma miejsce obecnie w sporcie karate. Obecnie status polskiego związku sportowego w sporcie karate posiada Polski Związek Karate (PZK). Należy zauważyć, że istnienie polskiego związku sportowego w danym sporcie powoduje ograniczenie sfery wolności uprawiania sportu w zakresie wyłącznych uprawnień takiej organizacji – art. 13 ustawy o sporcie.

Polski związek sportowy ma wyłączne prawo do:

- 1) organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie;
- 2) ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek, z wyjątkiem reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie;
- 3) powołania kadry narodowej oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy;
- 4) reprezentowania tego sportu w międzynarodowych organizacjach sportowych.

Z powyższych względów ustawodawca przyjął rozwiązanie polegające na tym, że polski związek sportowy, który nie będzie należał do międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim, paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski z mocy prawa stanie się związkiem sportowym działającym w formie związku stowarzyszeń. O stwierdzeniu braku właściwej przynależności będzie orzekał Minister Sportu i Turystyki w drodze decyzji administracyjnej (nowe art. 12a i art. 12b ustawy o sporcie). Zmiana formy organizacyjno-prawnej danego polskiego związku

sportowego na związek sportowy działający w formie związku stowarzyszeń bez konieczności jego likwidacji umożliwi usunięcie stanu niepewności co do bytu organizacji.

W kwietniu 2018 r. Komitet Wykonawczy World Karate Federation (WKF)(właściwa międzynarodowa federacja sportowa, działająca w sporcie olimpijskim uznana przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w rozumieniu art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy o sporcie dla sportu karate) wykluczył/cofnął uznanie Polskiemu Związkowi Karate. PZK odwołał się od tej decyzji do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu w Lozannie.

Mając na uwadze powyższe i wymóg art. 12a ust. 1 ustawy o sporcie (polski związek sportowy jest obowiązany należeć do właściwej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski), Minister Sportu i Turystyki działając na podstawie art. 12b wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie i decyzją Nr 17/DKN/2018 z dnia 16 listopada 2018 r., stwierdził brak przynależności PZK do właściwej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski (dalej: MKOl), (decyzją Nr 1/DKN/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r., utrzymał w mocy ww. decyzję). Wskazana decyzja o brak przynależności PZK do właściwej międzynarodowej federacji sportowej posiada walor ostateczności ale nie jest jeszcze prawomocna, bowiem PZK zaskarżył przedmiotowe decyzje do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (postępowanie jest w toku).

W tym miejscu należy zauważyć, że ustawa o sporcie przewiduje, że przekształcenie w polskiego związku sportowego w związek sportowy (utrata statusu polskiego związku sportowego) następuje z chwilą uprawomocnienia się decyzji o stwierdzeniu braku przynależności do właściwej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. PZK mimo uostatecznienia się wskazanej decyzji o braku przynależności nadal więc posiada status polskiego związku sportowego, a co z tego wynika również prawa wyłączne określone w art. 13 ustawy o sporcie. Warto podkreślić, że wprowadzenie takiego terminu na wskazane przekształcenie w obowiązującej ustawie o sporcie było uzasadniane m.in. ochroną praw istniejących polskich związków sportowych i w związku z daleko idącymi konsekwencjami projektowanej instytucji dla danego PZS (zob. uzasadnienie do ustawy z dnia 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o sporcie oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1321).

Jednocześnie z utratą przez PZK członkostwa w WKF, członkiem tej organizacji została Polska Unia Karate (PUK), której zawodniczką jest Pani Dorota Banaszczyk. PUK jest związkiem sportowym i obecnie nie posiada statusu polskiego związku sportowego. PUK wystąpiło do Ministra Sportu i Turystyki z wnioskiem o zgodę na utworzenie polskiego związku sportowego. Mając jednak na uwadze, że w sporcie karate istnieje obecnie polski związek sportowy Minister Sportu i Turystyki wydał decyzję odmowną, bowiem zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w orzecznictwie sądowno-administracyjnym pomimo, iż ustawodawca w obecnie obowiązującej ustawie o sporcie nie wskazał *expressis verbis* faktu uprzedniego utworzenia i funkcjonowania polskiego związku sportowego w danym sporcie za przesłankę odmowy wyrażenia zgody na utworzenie polskiego związku sportowego, jak uczynił to na gruncie poprzedniej ustawy (por. art. 8 ust. 3 ustawy o sporcie kwalifikowanym) jednakże, ze względów celowościowych i systemowych należy przyjąć, że taka okoliczność w dalszym ciągu stanowi podstawę wydania decyzji odmownej. Należy bowiem zwrócić ponownie uwagę, że realizacja uprawnień wyłącznych polskiego związku sportowego, przyznanych mu na mocy art. 13 ust. 1 ustawy o sporcie, byłaby niemożliwa w sytuacji, gdyby w jednym sporcie działało więcej polskich związków sportowych. (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Warszawie z dnia 24 stycznia 2014 r. VI SA/Wa 1775/13).

Skoro PUK nie posiada obecnie przymiotu polskiego związku sportowego nie ma możliwości powołania kadry narodowej w rozumieniu ustawy o sporcie w sporcie karate. Pani Dorota Banaszczyk nie jest więc członkiem kadry narodowej, co powoduje, że zgodnie z art. 32 ust. 1 nie może otrzymać stypendium sportowego przyznawanego przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej (ale może otrzymać np. nagrodę za wybitne osiągnięcie sportowe – art. 35 ustawy o sporcie).

Należy zwrócić uwagę, że organizatorami zawodów Mistrzostwach Europy lub świata są międzynarodowe federacje (o zasięgu europejskim lub światowym), zaś uprawnienie do wskazania zawodników reprezentujących dany kraj przysługuje narodowym federacjom sportowym zrzeszonym w tych organizacjach. To kryterium członkostwa w międzynarodowej federacji jest kluczowe, a nie status prawny, jaki dana organizacja krajowa posiada w swoim państwie. Dopiero utrata przynależności do międzynarodowej federacji skutkowałaby brakiem możliwości wskazania zawodników reprezentujących ten kraj w zawodach międzynarodowych. Z taką sytuacją w przedstawionym powyżej stanie faktycznym mamy do czynienia w sporcie karate, gdzie na arenie międzynarodowej w sporcie karate uznanie posiada obecnie PUK a status polskiego związku sportowego posiada PZK.

Wskazana powyżej procedura określona w art. 12a i 12b co do zasady ma przeciwdziałać takiej sytuacji, ale ze względu na konieczność zapewnienia przekształcanym polskim związkom sportowym czasu na dostosowanie do nowych warunków oraz konsekwencje z tym związane ustawodawca zdecydował na powiązanie tych skutków z prawomocnością decyzji (co powoduje wydłużenie procedury).

W przedmiotowej sprawie PZK ma możliwość powołania kadry narodowej a PUK wysyłania zawodników na imprezy międzynarodowe. Brak porozumienia między tymi podmiotami w przedstawionym stanie faktycznym powoduje konieczność (ze względów formalnych) ograniczenia środków budżetowych przeznaczanych na ten sport m. in. na przygotowania kadry narodowej.

Warto podkreślić, że mimo przedstawionego sporu, żaden ze wskazanych podmiotów nie kwestionuje uprawnień polskiego związku sportowego jako takiego, ale istnieje spór, który z tych podmiotów ten status powinien posiadać.

W Ministerstwie Sportu i Turystyki podejmowano liczne próby doprowadzenia do nawiązania współpracy między wskazanymi podmiotami, ale mimo licznych spotkań nie udało się doprowadzić do osiągnięcia porozumienia między WKF i PZK.

Mając na uwadze powyższe, podtrzymuję swoje stanowisko wyrażone w piśmie z 28 grudnia 2015 r. znak: DP-WPL/07301302015/PM/8. Dzięki wprowadzonej w art. 12a i 12b procedurze możliwe jest ograniczanie sytuacji, w których podmiot posiadający przymiot polskiego związku sportowego nie może brać udziału we współzawodnictwie międzynarodowym ze względu na brak odpowiedniej przynależności międzynarodowej (z czym mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie). W mojej opinii przywołane regulacje nie naruszają art. 32 Konstytucji RP, a zaistniała sytuacja wynika z braku elementarnej chęci współpracy między wskazanymi podmiotami.

Ponadto w celu przybliżenia specyfiki sportu oraz aktualnego stanu analizy kierunków zmiany kryteriów tworzenia polskich związków sportowych proponuję nawiązanie współpracy roboczej i ewentualne spotkanie. Jako osobę do koordynacji współpracy proponuję Dyrektora Departamentu Prawnego Ministerstwa Sportu i Turystyki Panią Joannę Olszewską.

Z poważaniem

Witold Bańka
minister
/ – podpisany cyfrowo/